Regeringen

Regeringsbeslut **I:5**

2018-04-19
S2018/02499/FS (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att kartlägga och analysera regionala skillnader vid diagnostisering och läkemedelsbehandling av neuropsykiatriska tillstånd bland barn

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att utreda vilka faktorer som kan utgöra en förklaring till regionala skillnader i diagnostisering och läkemedelsbehandling av adhd. Myndigheten ska vidare utreda hur psykosociala och socioekonomiska faktorer påverkar adhd bland barn. Socialstyrelsen ska även beakta diagnostisering och läkemedelsbehandling av adhd i kombination med andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Om möjligt ska Socialstyrelsen även utföra en kartläggning av övriga neuropsykiatriska funktionsnedsättningar utifrån samma problemställningar.

Socialstyrelsen ska även utreda om det finns andra faktorer som kan hänföras till specifika landsting och kommuner som påverkar de regionala skillnaderna i diagnostik och läkemedelsbehandling av adhd samt skillnaderna i diagnostisering och läkemedelsbehandling mellan flickor och pojkar med adhd. Utifrån resultatet av kartläggningen och analysen ska Socialstyrelsen se över de kunskapsstöd som finns och utreda om det finns behov av ytterligare kunskapsstöd om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar hos barn och unga.

Genomförandet av uppdraget ska ske i samråd med, och där det är motiverat, i samverkan med Skolverket, Folkhälsomyndigheten, Läkemedelsverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten och i samråd med intresseorganisationer. Socialstyrelsen ska även följa utvecklingen och resultatet av utredningen Bättre möjligheter för elever i de obligatoriska skolformerna att nå de kunskapskrav som minst ska nås (dir. 2017:88).

Telefonväxel: 08-405 10 00
Fax: 08-723 11 91
Webb: www.regeringen.se

Postadress: 103 33 Stockholm
Besöksadress: Fredsgatan 8
E-post: s.registrator@regeringskansliet.se

Socialstyrelsen får för uppdragets genomförande använda 3 000 000 konor 2018. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagsposten 3 till Kammarkollegiets disposition.

Medlen utbetalas av Kammarkollegiet under 2018 till Socialstyrelsen engångsvis efter rekvisition. Rekvisitionen ska ske senast den 1 december 2018. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2019. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 30 oktober 2018 och slutredovisas senast den 30 maj 2019.

Ärendet

Adhd, Attention Deficit Hyperactivity Disorder, är en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som förekommer hos cirka fem procent av alla skolbarn. Kärnsymptom vid adhd är uppmärksamhetsproblem, impulsivitet och hyperaktivitet. Dessa kan förekomma var för sig eller i kombinationer. Svårigheterna varierar mellan individer beroende på hur omfattande symtomen är och i vilken grad de förorsakar funktionsnedsättning. Barnets egenskaper och den miljö barnet växer upp i är dock viktiga faktorer för hur funktionsnedsättningen påverkar barnet. För att ge barn med adhd de bästa förutsättningar i livet behövs psykosociala och pedagogiska stödinsatser. Vissa personer behöver även medicinering.

På senare år har fler personer fått diagnosen adhd. Ökningen beror troligen främst på att kunskapen på området har ökat, både hos allmänheten och inom vården och skolan. Det finns dock stora regionala skillnader vad gäller diagnosticering och läkemedelsförskrivning. Det finns också stora skillnader mellan diagnosticering och läkemedelsförskrivning för flickor respektive pojkar. I skolåldern är det till exempel dubbelt så vanligt med läkemedelsbehandling bland pojkar som bland flickor.

I vissa kommuner förskrevs läkemedel till omkring två procent av pojkarna medan andelen i andra kommuner var omkring 14 procent. Motsvarande siffror för flickorna varierade mellan 0,5 och drygt åtta procent.

För att uppnå en jämlik, jämställd och patientsäker vård är det bland annat viktigt att identifiera varför det finns skillnader i diagnosticering och läkemedelsförskrivning för personer med adhd. Regeringen ger därför Socialstyrelsen i uppdrag att utreda vilka faktorer som kan förklara skillnaderna samt ta fram rekommendationer på åtgärder som bör vidtas.

På regeringens vägnar

Annika Strandhäll

Linda Hindberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen
Finansdepartementet/BA
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/EKOL
Utbildningsdepartementet/S/GV
Kammarkollegiet
Folkhälsomyndigheten
Skolverket
Specialpedagogiska Skolmyndigheten
Läkemedelsverket